

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincyi: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 6. W państwie niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazowe wysyłkę dziennie DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny, założony w r. 1883 przez Józefa Rogosza.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Włodzimierz Strycharski w biurze inseratowem „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikełajskiej l. 7. Od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 16 hal., za każdy następny raz 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu) M. Opelik, N. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adamrue de Varenne 38.

Osobną prenumeratę na wydanie poranne wynosi miesięcznie w miejscu z odnośzeniem do domu 1 koronę.

Numer poranny 4 h., wieczoray 10 hal. Listy pieniężne przekazywane przez prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz spoważalonych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji i w państwie niemieckiem. Reklamacje

nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Włodzimierz Strycharski w biurze inseratowem „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikełajskiej l. 7. Od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 16 hal., za każdy następny raz 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz.

— Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu) M. Opelik, N. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adamrue de Varenne 38.

Nr. 115

Kraków, środa dnia 7 marca 1906 roku.

Rok XIV.

KRONIKA.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIAN.

Kraków dnia 7 marca.

Koncert na dochód budowy domu dla urzędników pocztowych odbędzie się w piątek dnia 9-go bm. w sali koncertowej starego teatru z współudziałem pań: Klary Czopp Umlaufowej, Lucyny Ciechanowskiej, Maryi Jonas i Palińskiej, art. dram. oraz panów: prof. Karola Wierzychowskiego Stanisława Bursy i Chóru akademickiego pod kierownictwem B. Walewskiego. Akompaniament objęła p. Marja Jonas i p. Walewski. Początek koncertu o godz. 7 i pół wieczorem.

Subwencja dla kropli mleka Rada miasta Krakowa przyznała instytucji kropli mleka roczną subwencję w kwocie 500 koron.

Z uniwersytetu. Stopień doktora praw otrzymał wczoraj na tutejszym uniwersytecie p. Edward Eugenjusz Suchecki, rodem z Jawiszowic w Galicji.

Zajęcie z żydowskimi emigrantami. Wczoraj około godziny 1 po południu przed lokalem żydowskiego komitetu, zajmującego się wysyłaniem emigrantów do Argentyny, Brazylii i Kanady przy ul. Zielonej pod l. 10, zgromadziło się około 500 żydowskich wychodźców, domagając się natychmiast, jak najprędzszego wyprawienia ich na miejsce przeznaczenia. Komitet, który już około 1500 rosyjskich wychodźców wyprawił za Ocean, a około 500 chorym ułatwił powrót do domu, nie rozporządzał na razie odpowiednim funduszem i potrzebnymi kartami okrętowymi dla tylu potrzebujących. Tymczasowo więc dawał dezertom po 60 hal. dziennie, czerpiąc część funduszy na to od centralnego komitetu pomocowego w Wiedniu.

W dniu wczorajszym, komitet złożony z rabina dr Thona, kupca Eichhorna i kilku innych miejscowych obywateli żydowskich, wraz z przybyłym z Wiednia zastępcą „Jewissh colisation assiation“ w Paryżu, Dawidem Rotterem, oświadczył zgromadzonym żydom, że biuro dziś nie urzęduje. Na to zgromadzeni zaczęli okazywać niezadowolenie i napierać na wychodzących członków komitetu, a w szczególności na delegata Rottera. Żołnierz policyjny, pełniący służbę w pobliżu, chciał interwenjować, ale nie był w stanie utorować Rotterowi drogi. Również przybyły z pomocą sierżant policyjny, nie mógł sobie poradzić z tłumem. Ostatecznie policjant dobył szabli i zaczął nią rozpędzać zbiegowisko, przy czem jednego z żydów, Jankiela Dresakitzę skaleczył w twarz.

Ranionego pogotowie ratunkowe odwiezło do szpitala na oddział chirurgiczny. Nadto policja zaaresztowała jednego z uczestników zajścia, Dawida Kajsermanna z Bałtu.

Żołnierz, który dobył szabli, tłumaczy się, że był do tego zachęcany przez kogoś z komitetu i że musiał tak zrobić. Przesłuchano również w policji jednego z komitetowych, spisano z całej sprawy protokół i wdrożono śledztwo, które zapewne wyjaśni szczegóły tego zajścia.

Komitet samowolny. Przed kilkoma miesiącami zawiązał się w Krakowie komitet koncertowy na rzecz głodnych w Królestwie Polskiem, złożony z trzech prywatystów gimnazjalnych.

Komitet wydrukował programy koncertów mających się odbyć w Sokole Krakowskim, to znów w Sokole podgórskim, ale z koncertów tych żaden nie dochodził do skutku. Tymczasem trzej młodzieńcy jeździli po miastach Galicji i sprze-

dawali bilety i zbierali pieniądze, które trwonili na hulanki.

Ostatecznie jednak „akcja“ ta wykryła się, i władza policyjna wdrożyła dochodzenie policyjno sądowe przeciw owym trzem komitetowym. Jeden z nich jest nadto poszukiwany za zbrodnię kradzieży.

Składki. W administracji naszego dziennika złożyli: Na zakład w Miejscu Piastowem: L. W. 2 kor.

Na głodnych Warszawian: Uście solne 8 kor. Dr. Stefan Grzybowski z Zatora 50 kor., jako czysty dochód z wieczorku urządzonego przez Czytelnię Zatorską ku uczczeniu powstania w 1863 r.

Na związek pomocy narodowej p. Klemens Dąbrowski 20 koron.

Z sali sądowej.

Przed trybunałem sędziów przysięgłych pod przewodnictwem radcy Ferensa, zastępca prokuratora rada sądu krajowego dr. W. Chwalibogowski wnosił wczoraj oskarżenie o zbrodnię kradzieży 11.548 K z posiadania starosty p. Ludmiła Trzaskowskiego, przeciw: Michałowi Rabiaszowi, 21 lat liczącemu, Katarzynie Grabasz, 19 l. służącej. Ignacemu Kalwarze 21 l., obecnie żołnierzowi 16 p. obrony krajowej i Józefowi Urbańczykowi, 21 l. służącemu.

Michał Rabiasz i Katarzyna Grabasz oskarżeni są o to, że wspólnie na kilka zawodów z miejsca zamkniętego zabrali gotówkę wyżej 600 koron. Ignacy Kalwara oskarżony o to, że zabrał w ten sam sposób gotówką przeszło 600 koron, oraz że przez namowę i poradę spowodował Rabiasza do spełnienia zbrodni kradzieży. Wreszcie Józef Urbańczyk o to, że dopuścił się zbrodni kradzieży przeszło 600 koron na szkodę Rabiasza, oraz że pieniądze kradzione, wiedząc o ich pochodzeniu, u siebie przechowywał i użytkował.

Według aktu oskarżenia sprawa miała przebieg następujący:

W latach 1903 i 1904 wpłynęły do starostwa w Brzesku znaczne sumy pieniężne dochodzące do 400.000 kor. na rzecz tamtejszych mieszkańców, dotkniętych powodzią, następnie posuchą, a wreszcie pożarem miasta. Część tych funduszy na bieżące wydatki przechowywał starosta p. Ludmił Trzaskowski w kasie wertheimowskiej, umieszczonej dla większego bezpieczeństwa w jego prywatnym mieszkaniu. W kasie tej przechowywał także swe prywatne fundusze.

W tym czasie a mianowicie przez rok 1903 do października 1904 pozostawał w służbie u starosty Ignacy Kalwara pełniący służbę lokaja. Dnia 1 października 1904 r. Kalwara jako asentowany do wojska odszedł ze służby, a w jego miejsce przyjęty został Rabiasz. Zanim jednak ten objął służbę, starosta Trzaskowski robiąc skontrolną kasę, zauważył brak 2000 kor. Nie mając podejrzenia o kradzież i przypuszczając pomyłkę w rachunkach, nie wniósł doniesienia. Sprawa kradzieży wysławiła się dopiero później, gdy w pierwszych dniach grudnia 1905 r. aresztowano Rabiasza pod zarzutem kradzieży pieniędzy u starosty. Rabiasz przyznając się do czynu, podał, że namówił go do tego Kalwara który wskazał na miejsce gdzie są pieniądze i klucz od kasy i wprost namówił go do kradzieży, podając, w jaki sposób on starosta w swoim czasie okradał. Mianowicie, gdy starosta wychodził, a zostawiał przez zapomnienie pęk kluczy przy szafie, on otwierał kasę i pieniądze zabierał. Zeznania te powtórzył Rabiasz Kalwarze do oczu. Starosta Trzaskowski stwierdził

także, że Kalwara na dwa miesiące przed opuszczeniem u niego służby, ubierał się starannie, zmieniał ubrania, zakupił dwa rowery i harmonję.

Rabiasz pouczony przez Kalwarę, zaczął dobierać się do kasy w sierpniu lub wrześniu 1905 — jak sam zeznaje — i początkowo zadowalał się zabieraniem kilkunastu sztuk banknotów po 20, 50 i 100 K. Gdy pieniądze te wydał, zabrał w październiku 1905 w ten sam sposób 6 banknotów po 1000 koron. Czując, że wziął za wiele, zwierzył się z obawami przed Józefem Urbańczykiem i zaznaczył, że chce pieniądze zwrócić. Urbańczyk jednakże odradził mu tego i zaofiarował swe usługi przy zmianie dużych pieniędzy. Zawiązała się spółka do zabawy za kradzione pieniądze, w skład jej weszli Urbańczyk, Adam Mitera, Katarzyna Grabarz, kucharka starosty, i inni. Urbańczyk, jako śmielszy, zmienił w urzędzie podatkowym dwa razy banknoty 1000 koron, co upozorował stosunkami służbowymi u miejscowego fizyka. Pod osłoną służby zamienił także Rabiasz banknot w handlu żydów, przyczem kupił kłódkę, twierdząc, że złodzieje chcieli okraść starostę. Za pieniądze bawiono się w szynku żydowskim, pijąc całemi nocami. Szynkarz Helbera pilnował dobrze swego interesu i troskliwie zapisywał wypite trunki i jadło, a rachunek płacił Rabiasz. Robiono także fiakrem wycieczki w okolice na zabawy i wesela. Rabiasz przy zmianie większych banknotów dawał Urbańczykowi prowizję za fatygę, a także jemu i innym towarzyskom robił podarunki i gotówce, kupował ubrania, pierścionki. Szczytem zabawy były wycieczki nocne do domu nierządu w Tarnowie, gdzie wypijano po kilkadziesiąt flaszek piwa, a Rabiasz rzucał pieniędzmi po podłodze.

Przy jednej z tych zabaw Urbańczyk dał do zmiany banknot 1000 koronowy, posłaniec znikł, a z nim i banknot. W toku poszukiwań za pieniędzmi weszła policja i aresztowała Urbańczyka i Miterę. Rabiasz chwilowo ocalał, lecz sprawa kradzieży wyszła na jaw, aresztowano go więc. Wtedy przyznał się do kradzieży jedynie kwoty 7000 koron.

Poszkodowany podaje wysokość szkody 11.548 koron.

Rabiasz sam nie umie się wyliczyć z roztrwonionych pieniędzy. Jak zeznaje, jeden banknot na 1000 koron przepadł w domu nierządu, drugi banknot srożeńwierzył żyd Mojżesz Vogelhut. Na kradzieży zarobili więc żydzi!

Mocno poszlakowaną jest Katarzyna Grabarz, która z początku zimna dla Rabiasza, później brała czynny udział w zabawach i traktowała go czule.

Rabiasz do zbrodni się przyznaje, natomiast Grabarówna zaprzecza.

Rabiasz podaje, że dał Urbańczykowi przez pomyłkę zamiast jednego dwa banknoty po 1000 koron do zmiany; jeden z tych banknotów Urbańczyk miał dla siebie zatrzymać i z tego okradziono go w Tarnowie w domu nierządu. Dalej zeznaje, że gdy na weselu w Kopalinach dał Urbańczykowi do trzymania surdut, w którym znajdowały się skradzione pieniądze i wtedy Urbańczyk ukraść mu banknot 1000 koronowy; ten sam banknot Mitera po kryjomu zabrał Urbańczykowi w szynku i zwrócił Rabiaszowi.

Kalwara do winy się nie poczuwa, przeczy zarówno aby się miał dopuścić kradzieży, lub żeby do niej namawiał Rabiasza.

Urbańczyk natomiast przyznaje się w zupełności do zarzuconych mu kradzieży i przechowywania skradzionych pieniędzy.

Część pieniędzy znalezionej zakopanych w nawozie, część zdołano odebrać z rąk cudzych, ogółem odebrano 2260 koron.

Na tych przesłuchaniach przerwano rozprawę o godz. 3 popołudniu i odroczono do dnia dzisiejszego.

Rada państwa.

(Telefonem.)

Wiedeń, 7 marca.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby, pos. Daszyński w dłuższym przemówieniu krytykował administrację w Galicji, poczem minister spraw wewn. hr. Ryland-Reidl przedkładał wynik dotąd przeprowadzonych dochodzeń.

Po wyjaśnieniach ministra, Izba przystąpiła do dyskusji nad nagłością wniosków.

Pos. Dawid Abrahamowicz wśród ciągłych przerywań ze strony socjalistów, polemizował z zarzutami posła Romańczuka i konstatawał, że radykalni Rusini stale podburzają naród ruski przeciw Polakom.

Posł Moysa oświadcza się za wnioskami pos. Romańczuka i Breitera, ale równocześnie wypowiada swe zaufanie do naszych władz w Galicji. Piętnuje przytem działalność agitatorów wśród ludności w Galicji.

Po przemówieniach trzech wnioskodawców, przyjęto nagłość wniosku p. Romańczuka i Breitera, a odrzucono nagłość wniosku p. Daszyńskiego.

W dyskusji merytorycznej oświadcza hr. Dzieduszycki, że Koło polskie życzy sobie bezstronnego śledztwa w tej przykryj sprawie, jest jednakże w pełni przekonane, że kompetentne władze krajowe, które złożone są z doskonałych urzędników, osądzą sprawę zupełnie bezstronnie. Przeciwnie, mówca niema zaufania do nadzwyczajnego śledztwa. W interesie bezstronności śledztwa i uniknięcia wszelkich nieporozumień, wnosi hr. Dzieduszycki o uzupełnienie wniosku pos. Romańczuka, aby śledztwo przeprowadzonym było nie, jak chce wnioskodawca „przez organa bezstronne“, lecz „przez władzę kompetentną“. Koło polskie bowiem tę władzę uważa za bezstronną. (Żywe oklaski u Polaków).

W głosowaniu przyjęto wniosek Romańczuka z poprawką hr. Dzieduszyckiego.

Następnie Izba przeszła do dyskusji nad ustawą o auskultantach.

Z Koła polskiego.

Wiedeń (Tel. w.) „Polnische koresp.“ na podstawie informacji zaczerpniętych wczoraj u prezesa Koła polskiego, jest upoważnione do oświadczenia, że Koło polskie obstając przy projekcie wyborów powszechnych, bezpośrednich i tajnych, żąda dla Galicji 110 mandatów, tj. liczby, określonej normą szacunkową dla Bukowiny.

Zmiany w gabinecie Fejervarego.

Budapeszt. Najbliższy nr. dziennika urzędowego ogłosił nominację Hegedüisa ministrem skarbu, Jul. Tosta ministrem wyznań i oświaty a feldmarszałka Papa ministrem honwedów.

Secesja Banffy'ego.

Budapeszt. Kierujący komitet koalicji przyjął na wczorajszym posiedzeniu do wiadomości wystąpienie Banffy'ego i Oetvoesa.

Z ROSJI.

Ukaz o Radzie państwa i Dumie.

Petersburg. (Tel. wł.) Wczoraj o godzinie 8 wieczór nadzwyczajne wydanie „Prawit. Wiest.“ ogłosiło ukaz carski o reorganizacji Rady państwa i zapowiedzianych manifestem z 30 października zmianach w składzie Dumy. Ważny punkt tego manifestu tworzy rozporządzenie, że członkowie Dumy mają składać przysięgę wierności carowi jako samodzielnicy.

Petersburg. (Pet. aj. etl.) Wczoraj ogłoszono carski manifest, który podaje do wiadomości ukończenie prowadzonych prac dla reorganizacji rady państwa i dla zapowiedzianych w manifestem z 30 października zmian w składzie Dumy. Sesje Dumy i Rady państwa, która w połowie mianowana będzie przez cara, a w drugiej połowie wyjdzie z wyborów, corocznie będą zwoływane carskim ukazem i takinże ukazem odraczanie. Duma i Rada państwa mają równą ustawodawczą władzę i tę samą inicjatywę ustawodawczą, jakoteż równe prawa stawiania zapytań do ministrów. Każdy projekt ustawy, zanim będzie przedłożony do sankcji, musi otrzymać zatwierdzenie tak Dumy jak i Rady państwa. Projekty ustaw odrzucone przez jedno z ciał ustawodawczych, nie będą do sankcji carskiej przedkładane. Duma i Rada państwa mają prawo uznawanie wyboru swego członka za nieważny. Manifest kończy, iż car spodziewa się, że udział reprezentantów ludu w ustawodawstwie przyczyni się do pomyślności gospodarczej państwa i wzmocnienia jedności Rosji.

Równocześnie z manifestem ogłoszone zostały carskie ukazy zawierające świeże ustawy o składzie Rady państwa i Dumy. Członkowie Rady państwa będą wybrani na lat 9 co 3 lata o 1/3 odnowieni, każde zgromadzenie ziemstwa w każdej gubernii wybiera jednego członka, prawosławny synod wybiera 6 członków, zastępujących umiarkowanie i uniwersytetów 6, przed-

stawicieli giełd handlowych i przemysłowych 12 przedstawicieli szlachty 18, zaś zastępcy właścicieli ziemskich z Polski którzy zgromadzą się w Warszawie na kongres 6 członków. Kongresy przedstawicieli instytucji naukowych, Izb handlowych i przemysłowych dla dokonania wyboru członków Rady państwa, zbierać się będą w Petersburgu. W tych prowincjach, w których nie istnieją ziemstwa, zbierać się będą przedstawiciele właścicieli ziemskich w stolicy prowincji dla wyboru jednego członka do Rady państwa. Członkowie Rady państwa muszą liczyć lat 40, i posiadać świadectwo egzaminu dojrzałości. Prezydent i wiceprezydent Rady będą mianowani przez cara. Wybrani członkowie Rady państwa otrzymają na sesji dzienną dyetę w wysokości 25 r. s. Posiedzenia tak Rady państwa jak i Dumy będą jawne. Zamknięcie dyskusji może nastąpić przez uchwałę, zwykłą większością powziętą. Ani Rada państwa ani Duma nie mają prawa przyjmowania deputacji i petentów. Ministrowie mogą być członkami Dumy i w tym wypadku mogą brać udział w głosowaniach. Ustawy uchwalone przez oba ciała ustawodawcze, przedkładane będą carowi do sankcji przez prezydenta Rady państwa. Członkowie obu ciał podczas trwania sesji zażywają osobistej nietykalności. Uwięzienie ich bez zezwolenia Rady państwa względnie Dumy nie może nastąpić, z wyjątkiem jeżeli przy popełnieniu zbrodni byli schwytani na gorącym uczynku, lub też zbrodnię popełnili w wykonaniu swych funkcji.

Telegramy.

120 maszyn piekielnych.

Petersburg. (Tel. wł.) W kasie pewnego aptekarza znaleziono 120 małych maszyn piekielnych. Policja twierdzi, że wpadła na ślad bardzo szeroko rozgałęzionego sprysiężenia. Aresztowano wiele osób.

Zamachy w Łodzi.

Łódź Komisarz policyjny Bachman i jeden stójkowy zostali zastrzeleni. Sprawcy uszli.

NADEŚLANE.

LICYTACYA.

Dnia 8 marca 1906 r. o godzinie 3 popołudniu odbędzie się sądowa licytacja przy ulicy Starowiślniej Nr. 16.

Sprzedano będą 160 sztuk okien, futryny i drzwi. Przedmioty te można oglądać dnia 8 go marca 1908 r. między godziną 2 a 3 popoł. 568 2

M O.

Ochotnik z musu.

15)

(Ciąg dalszy.)

— Hm, mruknął policjant — jaby w pięćdziesiąt celkowych uważał za mało.

— O lo Boga! to niby pan wachmistrz by chciał pięćdziesiąt rubli? Skąd bym jo chudzina wzion tyle tyla pieniędzy.

— Nu, tak i gadać nie warto! Szkoda czasu z pustego do próżnego przelewać...

— Zrzuć się pan, wachmistrzu! Wystruż się już 25 rubli bo mi tak chłopaka zal, abym jaż wolał niechby to nawet kobieta panarła, abe i k... z... ażeby mi chłopaka nie brali od gospodarstwa! — mówił chłop z rezygnacją.

Protektor wszedł razem z chłopem do szynku i nie wiem na czem się ta konferencja zakończyła. Przypuszczam, iż rezultat jej był o wiele pomyślniejszy dla strażnika, niż dla głupiego chłopca, pozbawiającego się ostatniego grosza w nadziei, iż pijaczyna policjant depomoże mu, w uwolnieniu od wojska syna — pracownika.

Wróciłem do zajazdu i przedrzemałem część nocy na stołku, część zaś spędziłem na przechadzce po pokoju i rozmyślaniach o moich sprawach osobistych.

O godzinie ósmej wypiwszy herbatę, udałem się do gmachu poklasztornego, w którym zasiadała komisja poborowa. Na obszernym dziedzińcu, zebrało się już mnóstwo chłopów żydów i mieszczan. Komisja rozpoczęła już swoje czynności w obszernym byłym refektarzu. Przecisnąłem się przez długi korytarz, zatłoczony ludźmi i zajrzałem do wnętrza refektarza

przez drzwi, które co chwila otwierał strażnik wywołujący nazwiska, wzywanych do asenierunku. Przy długim stole siedziało paru wojskowych, przedstawiciele stanów, naczelnik powiatu i straży ziemskiej, dwaj lekarze i referent komisji. Jeden z lekarzy był cywilny, drugi zaś nosił mundur wojskowy. Przedstawiciele stanów: obywatel ziemski, kupiec i wójt chłop, ziewali; oficerowie i naczelnicy zabawiali się konwersacją. Referent tylko i dwaj lekarze zajęci byli, pierwszy protokołem, drudzy oględzinami popisowych, których wzrost i szerokość piersi wymierzał strażnik ziemski.

Na korytarzu panowała nieznośna duszna atmosfera, która skłoniła mnie do wydostania się na świeże powietrze. Oczekiwałem na dziedzińcu mej kolei, czas skracałem sobie przyglądaniem się różnym typowym fizyognomiom, to warzyszów mej niedeli, oraz ich rodzin. Chłopi, żydzi i małomieszczanie tworzyli oddzielne grupy. Wieśniacy i wieśniaczki ubrani byli odświętnie, gdyż udając się do stolicy powiatu uważali sobie za obowiązek przywdziać najlepszą przyodziewę. Mieszczanie, starsi zwłaszcza, mieli czapki barankowe na głowach, a każdy z nich okryty był długim granatowym płaszczem z peleryną. Żydki tylko byli nędznie odziani i podczas gdy chłopci i mieszczanie stali poważnie i mało co się do siebie odzywali, w grupie żydów panował nerwowy ruch i wrzaskliwy szwargot. Od czasu do czasu na dziedzińcu pojawiał się zrewidowany już popisowy.

— I cóż? pytali go wojaacy z widocznym niepokojem.

— Ano, pedzieli: godzien

— To znaczy, że go wezmą — tłómaczył się cisnącym naokoło ludziom jakiś dymisjonowany żołnierz.

— Ano trudno! Wola boska widać taka — mówili z filozoficznym spokojem chrześcijanie.

— Ny ny! wus ist? sugne geszwind! wolali niecierpliwie żydkowie chórem gdy się do nich z korytarza jaki współwyznawca przeciskał.

— Ferfut! — odpowiadał płaczącym głosem uznany za zdatnego pod karabin.

— Aj waj mir! A Schwarc jur wolano złorzecząc chóralnie.

Czasem znowu pojawił się żydek z uradowaną miną i wykrzykiwał głośno:

— Ich bin gefreit! Hört nur! Dus ist a feine kumisyje!

— Wtedy w grupie żydków hałas wrzastał a stare żydówki klaskały w dłonie podczas gdy mężczyźni kizyczeli:

— Haste Glück Dy ganef Soist mir a gite kojse kaufen!

— Pana Osmalinskawo prosiał! Pan Osmalinskij jest? wołał strażnik.

— Jestem! odpowiedział przeciskając się do wnętrza gmachu. Nogi zadrżały przedemną a serce biło mi jak młotem.

— Pan apelował od świadectwa, wydanego przez starszego lekarza pułkowego? zapytał mnie naczelnik powiatu.

— Tak jest — odrzekłem.

— Naczelnik polecił referentowi, aby odeczytał głośno świadectwo, następnie zaś zwrócił się do mnie mówiąc:

— Proszę się rozebrać. Lekarze sprawdzą wiarcgodność świadectwa.

— Proszę zdjąć tylko surdut i kamizelkę odezwał się bardzo głośno po polsku lekarz ubrany po cywilnemu. Mamy tylko zbadać serce.

Zastosowawszy się do żądania lekarza, podałem się jego auskultacji.

(Dokończenie nastąpi.)